РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2021/1684 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 29 април 2021 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Осмия, Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2019 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Осмия, Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2019 година,

— като взе предвид отговорите на Комисията на писмените въпроси, отправени до члена на Комисията Юта Урпилайнен във връзка с изслушването пред комисията по бюджетен контрол на 1 декември 2020 г.,

— като взе предвид член 99, член 100, трето тире от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по развитие,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0095/2021),

А. като има предвид, че Комисията изцяло подкрепя управлението на Европейските фондове за развитие (ЕФР), като носи крайната отговорност за законосъобразността и редовността на операциите на ЕФР и за контрола върху процеса на финансова отчетност на ЕФР;

Б. като има предвид, че Парламентът ще може да изпълнява правилно своята роля на орган по освобождаване от отговорност, единствено ако Комисията го информира редовно, като му предоставя актуални и подробни данни за проектите, финансирани по линия на ЕФР, както и за техните бенефициенти;

В. като има предвид, че Парламентът не участва в определянето и разпределянето на ресурсите на ЕФР в сравнение с други инструменти за развитие;

Г. като има предвид, че ефективните предварителни условия и редовните проверки са ключови компоненти за гарантиране на ефективността и доброто финансово управление на ЕФР;

Д. като има предвид, че е от решаващо значение да се гарантира, че помощта за развитие се използва в съответствие с нейното първоначално предназначение, а именно за намаляване и в крайна сметка за изкореняване на бедността, както е посочено в член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз, при надлежно отчитане на принципите за ефективност на помощта и развитието;

Е. като има предвид, че европейската помощ за развитие и публичните инвестиции следва да насърчават общите приоритети и политически цели, които включват изкореняването на бедността, действията в областта на климата и околната среда, икономическите и търговските политики и управлението на миграцията, и следва да бъдат изцяло хармонизирани с принципите за основните права на човека, демокрацията и доброто управление;

Ж. като има предвид, че 17-те цели за устойчиво развитие (ЦУР) са основни цели, които трябва да бъдат преследвани при инструментите за сътрудничество в публичния и частния сектор;

З. като има предвид, че наличието на прозрачен, приобщаващ и ефективен процес на изготвяне на политики за участие е предпоставка за устойчиво развитие;

И. като има предвид, че устойчивостта е от решаващо значение за постигането на поставените цели и желаните резултати, и по-специално дългосрочното въздействие на помощта за развитие;

Й. като има предвид, че принципът за привеждане на сътрудничеството на Съюза за развитие в съответствие със собствените приоритети за развитие на държавите партньори следва винаги да се съблюдава напълно, тъй като той е ключов елемент на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие (Програмата до 2030 г.); като има предвид, че културните и езиковите сходства между държавите членки и страните партньори могат да насърчат придържането към ЦУР, определени в Програмата до 2030 г.;

К. като има предвид, че съгласуваността на политиките и взаимното допълване на различните външни политики следва да се разглеждат внимателно, особено когато няколко политики се изпълняват в дадена държава партньор, с цел да се насърчи сътрудничеството между публичния и частния сектор, като се поощряват полезните взаимодействия и компромисите между действащите политики и се избягва във възможно най-голяма степен ненужната административна тежест;

Л. като има предвид, че Комисията носи крайната отговорност за законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите на Европейските фондове за развитие (ЕФР), както и за наблюдението на процеса на финансов мониторинг и докладване на ЕФР;

М. като има предвид, че дейността на Комисията по мониторинг би била улеснена от стандартизирането на комуникационните канали между страните партньори, субектите, които са финансирани по линия на ЕФР, и Съюза;

Н. като има предвид, че външните интервенции на Съюза се осъществяват с посредничеството на международни организации, които или усвояват финансови средства на Съюза, или съфинансират проекти заедно със Съюза, и включват предизвикателства, свързани с надзора и управлението;

О. като има предвид, че въпреки ключовата си роля за насърчаване на промените и за справяне с основните предизвикателства пред развитието, бюджетната подкрепа за устойчивото развитие носи значителен риск за управлението и следва да се предоставя, само ако държавата бенефициент може да докаже достатъчно равнище на прозрачност, отчетност, зачитане на принципите на правовата държава и човешки права преди получаването на бюджетната помощ, последвано от щателни последващи проверки;

П. като има предвид, че насърчаването на прозрачността и борбата с корупцията и измамите са много важни за успеха на операциите по бюджетна подкрепа на Съюза;

Р. като има предвид, че подкрепата на Съюза в областта на управлението е основен компонент на помощта за развитие с оглед на провеждането на ефективни реформи в тази област;

Декларация за достоверност

Финансово изпълнение и изпълнение на проектите на ЕФР (Осми, Девети, Десети и Единадесети ЕФР) през 2019 г.

1. отбелязва, че Единадесетият ЕФР представлява 45,5% от портфейла на Генерална дирекция „Международни партньорства“ на Комисията (ГД INTPA) по отношение на плащанията през 2019 г.; отбелязва, че през 2019 г. поетите задължения по линия на ЕФР достигнаха 3 986 милиона евро, малко под годишната цел от 4 057 милиона евро (98,25% от годишната цел, спрямо 109,3% през 2018 г.); отбелязва, че плащанията възлизат на 3 910 милиона евро, което представлява степен на изпълнение от 88,9% от целта за 4 057 милиона евро (спрямо 98,2% през 2018 г.); отбелязва освен това, че поетите задължения на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) възлизат на 156 милиона евро, като всички те са свързани с инвестиционния инструмент, а плащанията на ЕИБ са възлизали на 40 милиона евро през 2019 г., и всички те също са свързани с инвестиционния инструмент;

2. приветства редовните усилия на Генерална дирекция „Международни партньорства“ за намаляване на старите плащания по предварително финансиране и старите непогасени поети задължения до целта от 25%; отбелязва, че Генерална дирекция „Международни партньорства“ е надхвърлила целта, като е намалила старите плащания по предварително финансиране по линия на ЕФР с 37% (40% за други области на помощ) и старите непогасени поети задължения по линия на ЕФР с 36% (35 % за други области на помощ);

3. отбелязва, че Генерална дирекция „Международни партньорства“ е постигнала своята цел старите изтекли договори за ЕФР да не надвишават 15%, което представлява слабо подобрение в сравнение с 2018 г., когато тази цифра беше 17%; отбелязва, че тя е постигнала резултат от 13% за цялата сфера на своята отговорност; отбелязва, че подобренията са последица от въвеждането на нови процедури през септември 2017 г.;

4. отбелязва приключването на Осмия ЕФР и намерението на Комисията да приключи Деветия ЕФР до края на 2020 г.; призовава Комисията да информира органа по освобождаване от отговорност относно изпълнението на това намерение;

Надеждност на отчетите

5. приветства факта, че в годишния си доклад за дейностите, финансирани от Осмия, Деветия, Десетия и Единадесетия ЕФР за финансовата 2019 година, Сметната палата („Палатата“) констатира, че окончателните годишни отчети дават вярна представа, във всички съществени аспекти, за финансовото състояние на ЕФР към 31 декември 2019 г. и че резултатите от техните операции, паричните потоци и промените в нетните им активи за приключилата на тази дата финансова година са в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2018/1877 ([1]) на Съвета (финансовия регламент на ЕФР) и счетоводните правила, приети от счетоводителя;

([1]) Регламент (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие, и за отмяна на Регламент (ЕС) 2015/323 (ОВ L 307, 3.12.2018 г., стр. 1).

Законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите

6. приветства становището на Палатата, съгласно което свързаните с отчетите приходи за 2019 година са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти;

7. изразява загриженост във връзка с отрицателното становище на Палатата относно законосъобразността и редовността на разходите поради факта, че разходите, приети в отчетите за годината, приключила на 31 декември 2019 г., са засегнати от съществено ниво на грешки;

8. изразява загриженост за това, че изчисленият процент на грешки е надхвърлил прага на същественост, като са засегнати 3,5% от разходите по Осмия, Деветия, Десетия и Единадесетия ЕФР (спрямо 5,2% през 2018 г., 4,5 % през 2017 г., 3,3% през 2016 г., 3,8% през 2014 и 2015 г., 3,4% през 2013 г. и 3% през 2012 г.); отбелязва, че е временно спряна тенденцията за нарастване на изчисления процент на грешки; въпреки това очаква Комисията да разгледа първопричините за поредицата от отрицателни становища и да предприеме всички необходими мерки, за да намали още повече изчисления процент на грешки;

9. отбелязва, че според отговора на Комисията във връзка със заключението на Палатата повечето грешки касаят неизвършени разходи и че по-голямата част от тези разходи могат да бъдат извършени на по-късен етап, както показва опитът от миналото; призовава Комисията да извърши щателни проверки, за да коригира грешките, доколкото това е възможно;

10. подчертава, че от 126 операции във връзка с плащания, проверени от Палатата, 37 (или 29%) са засегнати от грешки; отбелязва, че Палатата е остойностила 28 грешки и ги е коригирала с резултатите от проучването на Комисията относно процента остатъчни грешки за 2019 г., което е довело до изчислен процент на грешки от 3,5%;

11. изразява съжаление, че типологията на установените грешки е подобна на тази от предходни години, а именно неизвършени разходи (43,6%, повече спрямо 22,7% през 2018 г.), сериозно неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки (22,1%, по-малко спрямо 27,1% през 2018 г.), недопустими разходи (12,7%, повече спрямо 4,3% през 2018 г.), процент остатъчни грешки, коригиран въз основа на проучването на ГД „Международно сътрудничество и развитие“ (9,6%, повече спрямо 5,4% през 2018 г.), разходи извън периода на изпълнение (6,1%) и липса на основни оправдателни документи (5,9%);

12. изразява дълбока загриженост относно повтарящия се характер на тези грешки; отбелязва, че Комисията е включила констатациите на Палатата в своя анализ с цел подкрепа на стратегията за контрол и мониторинг за периода 2020 – 2024 г., приета през юни 2020 г., което води до определянето на стратегическа цел, специално насочена към тези грешки; насърчава Комисията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно изпълнението на тази стратегическа цел във връзка с резултатите или показателите за изпълнението;

13. изразява съгласие с Палатата, че извършваните в чужбина проверки продължават да бъдат недостатъчни;

14. изразява съжаление за това, че както и през предходни години, Комисията е допуснала повече грешки при операциите, свързани с разчети, безвъзмездни средства и споразумения за финансов принос, сключени с международни организации, както и при споразуменията за делегиране на правомощия, сключени с агенциите за сътрудничество на държавите — членки на ЕС;

15. изразява дълбоко съжаление относно факта, че не се предприемат допълнителни мерки за увеличаване на предварителните проверки;

Прозрачност и ефективност на системите за мониторинг и получаване на увереност

16. отбелязва със загриженост, че от 28 плащания с количествено измерими грешки, в 9 случая (32%) Комисията е разполагала с достатъчно информация, за да предотврати или да открие и коригира грешките преди одобряването на разходите; призовава Комисията да подобри значително своите процеси за проверка на законосъобразността и редовността на операциите и да гарантира надлежното проследяване на проверките; отбелязва със съжаление, че липсата на проверки е подобна на тази от предходни години;

17. счита, че контролните дейности ще бъдат по-ефективни, ако получаваната от Комисията информация се публикува и споделя редовно и предварително с органа по освобождаване от отговорност;

18. отбелязва, че Палатата е констатирала, че Комисията и нейните партньори в изпълнението са допуснали повече грешки при операциите, свързани с програмни разчети, безвъзмездна финансова помощ, споразумения за финансово участие с международни организации и споразумения за делегиране на правомощия с агенции за сътрудничество от държавите членки, отколкото при другите форми на подпомагане, като например операциите, свързани със строителни дейности, доставки и услуги; отбелязва, че от 65-те операции от този вид, одитирани от Палатата, 25 (38%) съдържат количествено измерими грешки, които представляват 71,7% от изчисления процент грешки; призовава Комисията да публикува изчерпателна, актуална и подробна информация относно финансираните проекти и получателите на средства, да подобри своя основан на риска подход и да инвестира в капацитет за упражняване на контрол в области, които са по-податливи на грешки;

19. призовава Комисията да възприеме предварително установен формат за комуникация между страните партньори, бенефициентите по линия на ЕФР и Съюза, с цел намаляване на грешките, установявани от Палатата;

20. изразява безпокойство от констатацията на Палатата, че както и при предходни години, честотата на установените грешки, в това число и тези в окончателните заявления за разходи, преминали през предварителни външни одити и проверка на разходите, показва наличие на слабости в тези проверки; отбелязва със загриженост, че това е проблематично не само по отношение на ефективността на проверките, но също така и по отношение на ефикасността на системата за управление и контрол поради факта, че извършените проверки не са могли да предотвратят или да коригират грешките; потвърждава отново очакванията си системата за контрол да бъде по-строга и призовава ГД „Международно сътрудничество и развитие“ да продължи да полага усилия за подобряване на оценката за ефективността и ефикасността на своята система за контрол, като определи ключови показатели за изпълнението в тази връзка, заложи реалистични и амбициозни цели и наблюдава и подобрява своята система за контрол; освен това призовава Комисията да създаде платформа, включваща финансираните от ЕФР проекти по държави, като обърне специално внимание на крайните получатели, на общите и специфичните цели на отделните проекти и най-вече - на техните практически резултати, с цел повишаване на индексите за развитие;

21. отбелязва осмото проучване на ГД „Международно сътрудничество и развитие“ за процента остатъчни грешки, което доведе до процент остатъчни грешки от 1,13%, спрямо 0,85% през 2018 г., под прага на същественост от 2%, определен от Комисията; отбелязва констатацията на Палатата, че четири основни фактора изкривяват процента остатъчни грешки, като допринасят за подценяване на процента остатъчни грешки, а именно недостатъчното обхващане на някои аспекти на процедурите за възлагане на обществени поръчки, много малкия брой проверки на място в държавата на изпълнение на проектите, който се разглежда като недостатъчен за откриване на неочевидни грешки в документите, метода за определяне на процента остатъчни грешки, водещ до процент, който не отразява непременно реалния процент остатъчни грешки, и евентуално прекомерното разчитане на предишна контролна дейност, което противоречи на целта на проучването за процента остатъчни грешки, а именно да се открият грешките, които са избегнали точно този контрол; призовава ГД „Международно сътрудничество и развитие“, както и през предходни години, да се свърже със Сметната палата и да разгледа тези въпроси, като актуализира методологията и проведе по-задълбочено проучване за процента остатъчни грешки през следващата година;

22. отбелязва със загриженост твърдението на Палатата, че липсата на изразени резерви в годишния отчет за дейността за 2019 г. е необоснована; отбелязва освен това съображението на Палатата, че това се дължи отчасти на ограниченията на проучването за процента остатъчни грешки и отчасти – на въвеждането на правилото „de minimis“, което гласи, че не е необходимо изразяването на резерва, ако конкретната разходна област, за която тя се отнася, представлява по-малко от 5% от общия размер на плащанията и финансовото ѝ отражение е под 5 милиона евро; отбелязва, че следователно вече не се изразяват резерви в някои случаи, в които през предходни години това е било правено, дори ако съответните рискове все още съществуват и продължават да се допускат същите грешки; припомня, че изразяването на резерва е основен елемент от структурата на отчетността, и че следователно то представлява инструмент за предотвратяване на грешки и осигуряване на прозрачност при процеса на постигане на увереност от ГД „Международно сътрудничество и развитие“, който отразява текущите предизвикателства и съществуващите или проявени слабости в централните служби или в делегациите на Съюза;

23. отбелязва, че през 2019 г. не бяха изразени резерви чрез прилагане, наред с другото, на минимален праг за резервите; отбелязва освен това, че след изразяването на резерви в предходни годишни доклади за дейността, ГД „Международно сътрудничество и развитие“ включи неизпълнените дейности в план за действие за укрепване на системата за контрол, като е обърнато специално внимание на високорисковите области, като например безвъзмездната финансова помощ при пряко и непряко управление, разчетите на програмите при непряко управление с държавите бенефициенти, непрякото управление с трети организации и междусекторните дейности;

24. отбелязва, че през 2019 г. са били проведени 19 разследвания за измами – същия брой като през 2018 г.;

25. приветства актуализирането на стратегията на ГД „Международно сътрудничество и развитие“ за борба с измамите през 2019 г., с цел да се подчертае ролята на системата за ранно откриване и отстраняване (EDES) като инструмент за санкциониране на измами, и насърчава ГД „Международно сътрудничество и развитие“ да продължи да повишава осведомеността на своите служители относно тази система и да си сътрудничи тясно с ГД „Бюджет“ на Комисията и с експертната комисия за системата EDES, когато се уведомява за случаи на регистрация в EDES, по-специално след приключване на текущите 19 разследвания за измами;

26. отбелязва със задоволство трайния ангажимент на Обединеното кралство да плаща всички свои задължения съгласно настоящата многогодишна финансова рамка и предходните финансови перспективи, все едно че все още е държава членка, както е посочено в Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия („Споразумението за оттегляне“); отбелязва освен това, че в Споразумението за оттегляне се посочва, че Обединеното кралство остава страна по ЕФР до приключването на 11-ия ЕФР и всички предишни неприключени ЕФР, и в тази връзка трябва да поеме същите задължения като държавите членки съгласно вътрешното споразумение, с което ЕФР е създаден, както и задълженията, произтичащи от предишни ЕФР, до тяхното приключване, и че Обединеното кралство може да участва в Комитета за ЕФР като наблюдател, без право на глас;

27. подчертава, че всички ангажименти, поети от Съюза във връзка с финансирането на развитието, трябва да се изпълнят; призовава Комисията да се върне към предишната си практика за изготвяне на годишни доклади за отчетност, с цел да се гарантира прозрачност и ефективност на разходите на Съюза, като тези доклади бъдат насочени по-скоро към напредъка по постигането на основните цели, за които Съюзът е поел ангажимент, отколкото към технически подробности;

Сътрудничество с международни организации, агенции за развитие на Съюза и неправителствени организации

28. отбелязва, че след влизането в сила през 2018 г. на Финансовия регламент, на 17 април 2019 г. беше приета преразгледана методология за оценка по стълбове; приветства новите задължителни стълбове, добавени към оценката, и по-специално стълб 7: изключване от достъп до финансиране, стълб 8: публикуване на информация за получателите, и стълб 9: защита на личните данни; приветства факта, че всички субекти, оценявани по стълбове, бяха уведомени за изискването да извършат допълнителна оценка за новите стълбове и че тези оценки трябва да бъдат приключени до края на 2020 г.; призовава Комисията да информира органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия напредък и резултатите;

29. отбелязва, че Комисията е изготвила нови доклади за оценка по стълбове за осем субекта, четири международни организации и четири национални агенции, и приветства факта, че в повечето случаи резултатите са положителни и че са приложени пътни карти за подобрения там, където това е необходимо; подчертава значението на правилното извършване на предварителни оценки по стълбове както по отношение на качественото постигане на очакваните резултати, свързани с развитието, така и по отношение на защитата на финансовите интереси на Съюза;

30. приветства заместването на Европейските фондове за развитие, ИСР и други инструменти с *Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество* (ИССРМС), тъй като ИССРМС позволява упражняването на контрол от Парламента и подкрепя по-силния стремеж към съвместно формулиране на политиките спрямо трети държави; подчертава, че постигането на много по-ефективна съгласуваност на политиките за развитие (СПР) трябва да бъде важна цел на съвместния подход; подчертава, че все още са необходими повече усилия за прилагане на принципите на СПР, по-специално по отношение на политиките на Съюза в областта на търговията, селското стопанство, рибарството, околната среда, климата, миграцията, външната политика и политиката на сигурност, за да се постигнат целите за ефективност на помощта; призовава за системно разглеждане на проблемите, установени във връзка със СПР при оценките за въздействието, междуведомствените консултации и разпоредбите за изпълнение и наблюдение, за да се допринесе за по-голяма ефективност при преследването на целите на Съюза в областта на политиката за развитие, в съответствие с член 208 от ДФЕС; във връзка с това отново призовава за задълбочен анализ на въздействието на споразуменията за икономическо партньорство върху местните икономики и вътрешнорегионалната търговия, за да се решат проблемите с тяхното прилагане по отношение на регионалната интеграция и индустриализацията;

31. заявява отново, че е необходимо да се гарантира пълна прозрачност и достъп до данни, в съответствие със съществуващото законодателство на Съюза, във връзка с проекти, изпълнявани от международни организации и организации на гражданското общество, както и да се осигурят ясни правила за регламентиране на контрола и мониторинга;

32. подчертава, че субектите, на които е възложено използването на финансови средства на Съюза, по правило трябва да зачитат принципите на добро финансово управление и прозрачност; подчертава, че всички субекти трябва да допринасят пълноценно за защитата на финансовите интереси на Съюза и, като условие за получаване на средствата, трябва да предоставят необходимите права и достъп, изискани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, за Сметната палата и за Европейската служба за борба с измамите (OLAF); отбелязва в тази връзка трудностите, с които се сблъсква Палатата при получаването на визи за надлежно обявено и планирано посещение на място на проекти в Бурунди, както и произтичащите от това ограничения, пред които Палатата е изправена; призовава Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да повдигнат този въпрос и да напомнят на своите колеги в Бурунди за техните задължения като получатели на финансиране от Съюза;

33. отбелязва, че все още съществува необходимост от по-системен подход при предоставянето на информация за дейностите на Съюза, финансирани с безвъзмездни средства, с цел повишаване на видимостта на Съюза, увеличаване на прозрачността и отчетността и подобряване на надлежната проверка във връзка с правата на човека по веригата на финансиране; призовава Комисията да въведе в рамковите споразумения задължение за водещата агенция да обезпечи видимостта на Съюза в проекти с множество донори; призовава Комисията да извършва проверки на място въз основа на извадки години след приключването на съфинансираните проекти, за да провери продължаващото въздействие на интервенциите по линия на ЕФР и да предприеме необходимите мерки, за да осигури дългосрочното въздействие на операциите по ЕФР;

Бюджетна подкрепа от ЕС

34. отбелязва, че през 2019 г. вноската на ЕФР за дейностите по бюджетна подкрепа достигна 790,3 милиона евро (в сравнение с 881,9 милиона евро през 2018 г.), от които 366,8 милиона евро представляват нови бюджетни кредити за поети задължения (спрямо 858,6 милиона евро през 2018 г.), с географски обхват, включващ 55 държави партньори, което представлява 82 договора за бюджетна подкрепа (с 14 по-малко в сравнение с 2018 г.); отбелязва, че по линия на ЕФР за отвъдморските страни и територии (ОСТ) бяха изплатени 70,0 милиона евро (спрямо 92,9 милиона евро през 2018 г.) в полза на 12 държави, което представлява 13 договора за бюджетна подкрепа;

35. отбелязва със задоволство, че Африка на юг от Сахара все още е най-големият получател на бюджетна подкрепа с дял от 36%; отбелязва със загриженост, че делът на държавите с ниски доходи е намалял до 32% (спрямо 38% през 2018 г.) и че държавите с нисък среден доход са най-големите бенефициенти на бюджетна подкрепа, с 47% от общите текущи задължения;

36. припомня, че бюджетната подкрепа цели да спомогне за укрепване на партньорството със страните – партньорки на Съюза, за насърчаване на устойчивото развитие, изкореняване на бедността, намаляване на неравенствата и укрепване на мира и демокрацията, като в крайна сметка се допринася за постигането на целите за устойчиво развитие; отбелязва, че бюджетната подкрепа от Съюза се ръководи от договорените на международно равнище принципи за ефективност от Пусан, като ангажираност от страна на държавите партньори, ориентираност към постигането на резултати, приобщаващ характер и отчетност; подчертава, че тъй като насърчава прозрачността и доброто управление, бюджетната подкрепа допринася също така и за борбата с корупцията и измамите;

37. отбелязва, че ако се разглежда относителният принос към ЦУР, програмите за бюджетна подкрепа допринасят много за постигане на ЦУР 16 (мир, справедливост и управление), ЦУР 17 (партньорства), ЦУР 5 (равенство между половете) и ЦУР 1 (изкореняване на бедността); приветства силния многостранен обхват на програмите за бюджетна подкрепа и счита, че те следва да подкрепят предприемачеството и частната инициатива, за да се стимулира икономическото и социалното развитие, както се препоръчва в ЦУР 9 (изграждане на устойчива инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите) и ЦУР 17 (подобряване на средствата за прилагане и възобновяване на световното партньорство за устойчиво развитие);

38. отбелязва, че в държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн и в отвъдморските страни и територии плащанията се извършват главно чрез фиксирани траншове, какъвто беше случаят през последните години; припомня своята позиция, че променливите траншове биха могли да осигурят по-добър ефект на лоста за задълбочаване на политиката и политическия диалог с държавите партньори по отношение на основните реформи, които трябва да бъдат извършени;

39. призовава при все това още веднъж ГД „Международно сътрудничество и развитие“ да прави строга оценка в своя стратегически диалог на рисковете, свързани с избягването на данъци от страна на дружествата, отклонението от данъчно облагане и незаконните финансови потоци, които засягат по-специално развиващите се държави; насърчава ГД „Международни партньорства“ да направи оценка на фискалното въздействие и да помогне за определянето на инвестиционни цели с конкретна насоченост;

40. счита, че при оценките за потребностите във връзка с програмирането на ИССРМС следва да се вземат предвид ситуациите с дълга на държавите и начина, по който те оказват влияние върху възможностите за постигане на целите за устойчиво развитие; подчертава, че донорите следва да отдадат приоритет на финансирането, което се основава на безвъзмездни средства, като опция по подразбиране, по-специално за най-слабо развитите страни, и следва да не насърчават смесено финансиране, гаранции или заеми, които биха могли да увеличат тежестта на дълга спрямо безвъзмездните средства; настоятелно призовава Съюза и държавите членки да разработят, като първа стъпка, нова инициатива за облекчаване на дълга за силно задлъжнелите бедни държави, в допълнение към техните ангажименти за мораториум върху дълга; призовава, в по-общ план, за създаването на многостранен механизъм за преструктуриране на дълга с цел справяне както с последиците от кризата, така и с изискванията за финансиране на Програмата до 2030 г.;

Резултати от изпълнението

41. приветства постигнатите резултати по отношение на намерението за прилагане на приобщаващи публични политики за насърчаване на споделения растеж и за подпомагане за преодоляване на социалните или географските различия (ЦУР 10) там, където статистическите данни сочат, че делът на доходите на най-бедните 40% от населението в държавите, получаващи бюджетна подкрепа от Съюза, се е увеличил от 15,6% на 17,4% от брутния национален доход в периода 2004 – 2019 г., докато в други развиващи се държави или държави с бързо развиващи се икономики този дял леко е спаднал; счита също така, че е важно осведомеността сред местните партньори да се повиши във връзка с нарастващото значение на частните партньори за икономическото, социалното и териториалното развитие;

42. отбелязва, че в насоките на Комисията за програмирането на ИССРМС се акцентира върху целите за устойчиво развитие (ЦУР), засиленото сътрудничество с местните партньори и консултациите на местно равнище, и очаква пълно отразяване на тези въпроси в програмите, за да може ИССРМС да допринася активно за постигането на ЦУР и за пълното прилагане на Програмата на ООН до 2030 г.; призовава за правилно прилагане на хоризонталните цели за разходите, определени в ИССРМС, и за представяне на доклади за това, по-специално относно целта за разходите във връзка с биологичното разнообразие, която не е самостоятелна цел в рамките на ИССРМС, а е предназначена да допринесе за постигане на общата цел за биоразнообразието на многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г., с амбицията 7,5% от годишните разходи да бъдат заделени за цели в областта на биоразнообразието през 2024 г. и 10% от годишните разходи да бъдат заделени за цели в областта на биоразнообразието през периода 2026 – 2027 г.;

43. приветства резултатите, постигнати чрез приноса на Съюза за постигане на ЦУР 16 за борба с корупцията, като показателите за управление в световен мащаб показват, че държавите, получаващи бюджетна подкрепа, постигат по-добри резултати в борбата с корупцията в сравнение с други развиващи се държави или страни с бързо развиващи се икономики (със среден резултат от - 0,35, спрямо - 0,56 през 2019 г.) и с тенденция към подобрение с течение на времето (от резултат - 0,50 през 2005 г.);

44. приветства резултатите, постигнати чрез мобилизирането на националните приходи, като част от приноса на Съюза за ЦУР 17 (партньорства), като според данни на Международния валутен фонд африканските държави, в които Комисията е въвела показатели за МНП, като част от програмите за бюджетна подкрепа, са отбелязали увеличение с 2 процентни пункта на данъците спрямо брутния вътрешен продукт;

45. призовава за стриктен мониторинг и задълбочен политически диалог с държавите партньори по отношение на целите, напредъка в постигането на договорените резултати и показателите за изпълнението; призовава отново Комисията да определя и измерва по-добре очакваното въздействие върху развитието, и по-специално да усъвършенства механизма за контрол по отношение на поведението на държавата бенефициент в някои области като корупцията, зачитането на правата на човека, доброто управление и демокрацията; подчертава необходимостта от включване на частния сектор в този стратегически диалог; продължава да изразява дълбока загриженост относно вероятността бюджетната подкрепа от Съюза да се използва в държави получателки, в които липсва напълно или има само ограничен демократичен контрол;

46. отново призовава Комисията да извърши оценка по държави на дългосрочните текущи проекти, които се финансират по линия на ЕФР, за да покаже истинското въздействие върху съответната държава на дългогодишните инвестиции на Съюза и по какъв начин те действително са подпомогнали икономическото, социалното и устойчивото развитие; призовава Комисията да ограничи или преустанови финансирането за неефективни проекти в бъдеще;

47. изразява съжаление във връзка с факта, че Палатата не е включила резултатите от изпълнението на ЕФР в глава 6 от своя доклад за изпълнението на бюджета на ЕС, озаглавена „Глобална Европа“; приветства включването на параграф относно резултатите от дейността на Европейските фондове за развитие в годишния доклад на Палатата; отбелязва, че този доклад съдържа отделни забележки относно различните проекти; отбелязва със загриженост констатацията на Палатата, че е имало случаи, при които ефикасността и ефективността на наблюдаваните действия са били компрометирани; призовава Комисията да разгледа отделните проекти, наблюдавани от Палатата, и да предприеме действия за гарантиране на планираните резултати от действията и за защита на финансовите интереси на Съюза; призовава Палатата да разшири обхвата на работата си по изпълнението на ЕФР;

48. отбелязва със загриженост заключението на Палатата в Специален доклад № 14/2020, озаглавен „Помощ от ЕС за развитие на Кения“, че програмирането на Единадесетия ЕФР не показва в достатъчна степен, че помощта се насочва там, където може да се направи най-много за намаляване на бедността; отбелязва по-специално, че средствата са разпределени в много области и че е налице неясна оценка за това как помощта би могла да достигне критична маса с цел постигане на значителни резултати; отбелязва препоръката на Палатата, че Комисията и ЕСВД трябва да направят оценка за това дали и по какъв начин сумите, разпределени за отделните целеви сектори и в рамките на всеки от тези сектори, могат да достигнат достатъчна критична маса, за да се постигнат значителни резултати; отбелязва приемането на тази препоръка от Комисията и ЕСВД;

49. със съжаление отбелязва заключението на Палатата, че процесът за отпускане на финансиране за Кения не включва конкретна оценка на целите за развитие на страната и пречките пред нея; отбелязва отговора на Комисията и на ЕСВД, че размерът на финансирането е определен въз основа на комплексни показатели, чрез които се оценяват множество потребности и аспекти на изпълнението по отношение на Кения; отбелязва, че Палатата е отправила препоръка, в която Комисията и ЕСВД се призовават да проучат метода на Съюза за разпределение на средства между държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, като по целесъобразност следва да се включат Парламентът, Съветът и държавите членки, и приветства приемането на тази препоръка от Комисията и от ЕСВД; отбелязва, че Комисията и ЕСВД не приеха втората част от препоръката, в която Комисията и ЕСВД се призовават да въведат конкретни условия за установяване на ясна връзка между отпуснатите финансови средства и резултатите на съответната държава от минали периоди, както и ангажиментите на правителството за извършване на структурни реформи;

50. изразява разочарование от това, че в специалния доклад на Палатата „Помощ от ЕС за развитие на Кения“ не се демонстрира добро разбиране за основната цел за намаляване на бедността в политиката на Съюза за развитие, от факта, че Палатата дори не е отбелязала съществуването на Програмата на ООН до 2030 г., както и от погрешните заключения, произтичащи от тези сериозни пропуски; припомня, че според ФАО дребните семейни земеделски стопани произвеждат 80% от храните в света; в тази връзка изразява загриженост относно позицията на Палатата относно значителната подкрепа, осигурявана от Съюза за кенийските селскостопански общности и дребни земеделски стопани в сухите и полусухите райони, както и относно призива на Палатата за по-нататъшна индустриализация на местния хранително-вкусов сектор, тъй като това може да застраши продоволствената сигурност и начина на живот на тези общности;

51. изразява особена загриженост относно случая с пътя Момбаса – Найроби, финансиран чрез Доверителния фонд за инфраструктура ЕС – Африка, който е инструмент на Съюза за смесено финансиране с донорски вноски от бюджета на ЕФР, от няколко държави членки и от ЕИБ; припомня, че над 100 семейства бяха принудително изселени от техните домове в близост до пътя, за да се разчисти теренът за строителните работи по този проект, и че само за този проект ЕИБ получи над 500 жалби във връзка с нарушения на правата на човека, включително за принудително изселване на лица от въоръжените сили; призовава за спиране на този проект до извършването на подходяща оценка за въздействието върху правата на човека; подчертава, че този пример отразява наскоро докладваните проблеми във връзка със смесеното финансиране и механизмите за гарантиране, в стремежа за постигане на ЦУР или прилагане на Парижкото споразумение относно изменението на климата и демонстриране на финансова допълняемост;

52. призовава Комисията да насърчава международните институции, по-специално в случаите на съфинансирани инициативи и инициативи с множество донори, да сближат своите рамки за управление на резултатите с тези на Съюза;

53. счита, че по-силният акцент върху местните малки и средни предприятия (МСП) и частния сектор и организациите на гражданското общество следва да бъде основна ос на сътрудничество при управлението на портфейла от проекти на делегациите на Съюза; подчертава, че предвид недостига на финансиране, необходимо за постигане на амбициозните цели за устойчиво развитие, стратегическият диалог с частния сектор и с организациите на гражданското общество трябва да играе решаваща роля за развитието на местните икономики;

54. счита, че е необходима надлежна грижа, за да се осигури по-добра комуникация между Комисията, Парламента и държавите членки във връзка с изпълнението на Доверителния фонд на ЕС, както и достатъчно публично докладване, надзор и одит на техните операции и резултати от дейността; приканва Палатата да разгледа възможността за провеждане на одит във връзка с въздействието от изпълнението на Доверителния фонд на ЕС върху политиката на Съюза за развитие от гледна точка на бюджета и от гледна точка на постигнатите резултати; призовава следователно Комисията да направи заключения от одита и да гарантира, че неефективно изпълняваните проекти по линия на Доверителния фонд на ЕС ще бъдат прекратени или че финансирането им ще бъде силно ограничено;

Доверителен фонд на Европейския съюз за Африка

55. припомня обичайната позиция на Парламента, че Комисията следва да гарантира, че всеки доверителен фонд, създаден като нов инструмент за развитие, трябва винаги да бъде в съответствие с цялостната стратегия на Съюза и с целите на неговата политика за развитие, а именно намаляване и премахване на бедността;

56. подчертава, че за да се постигнат целите на политиката, Доверителният фонд на ЕС трябва да цели премахване на първопричините за дестабилизацията, принудителното разселване и незаконната миграция чрез насърчаване на издръжливост, икономически възможности, равни възможности, сигурност за населението и човешко и социално развитие;

Рискове и предизвикателства, свързани с изпълнението на помощта по линия на ЕФР

57. припомня, че доброто управление, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека са неизбежни предпоставки, които допринасят за ефективността на помощта; призовава Комисията да определи принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека като основна предпоставка за одобряване на предоставянето на финансова помощ; приканва Комисията да използва по-строго клаузата, включена във финансовите споразумения със страните партньори, която позволява на Комисията да спре временно или да прекрати прилагането на споразумението в случай на нарушение на задължение, свързано със зачитането на правата на човека, демократичните принципи и принципите на правовата държава (член 26.1 от Общите условия);

58. изразява загриженост във връзка с факта, че Комисията отхвърли препоръката на Парламента в следващия годишен отчет за дейността да се включи структурирана оценка за въздействието на дейностите по линия на Европейските фондове за развитие; приканва Комисията да преразгледа позицията си и да отговори положително на конкретното искане на Парламента;

59. изразява отново своята загриженост относно несъответствието между бюджетния процес на ЕФР, при който Парламентът не участва в определянето и разпределянето на средствата по линия на ЕФР, и необходимия процес на отчетност, при който Парламентът е органът по освобождаване от отговорност, с изключение на инвестиционния механизъм, който се управлява от ЕИБ и следователно е извън обхвата на одита.